

1b. So øremærket

På højre skulder fandtes et åbent sår ca. 7 cm i diameter og såret var fyldt med betændelse som tegn på infektion. Ved berøring af såret føltes en hård, ujævn og ikke forskydelig hævelse på den bagvedliggende skulderbladsknogle, hvilket er tegn på knoglenydannelse. Skuldarsår af grad 4.

På venstre skulder fandtes en fast hævelse, der ved berøring føltes hård og ikke forskydelig, som tegn på knoglenydannelse. Der var ligeledes en sårskorpe på ca. 3 cm i diameter og arvævsdannelse i den omgivende hud. Skuldarsår af grad 4.

Soen var endvidere afmagret, havde en byld på venstre forben og stod i faresti på et underlag af beton.

1c. So øremærket

På højre skulder fandtes et delvist afhelet sår. Skuldarsår af grad 4.

På venstre skulder blev konstateret et sår ca. 3 cm i diameter med arvævsdannelse i den omgivende hud og en fast hævelse, der ved berøring føltes hård, ujævn og ikke forskydelig, som tegn på knoglenydannelse. Skuldarsår af grad 4.

På højre forben var et sår på ca. 5 cm i diameter, hvor det omkringliggende væv var rødt, hævet og med betændelse som tegn på infektion.

Soen stod i faresti på et underlag af beton.

1d. So øremærket

På venstre skulder fandtes et åbent sår på ca. 7 cm i diameter, hvor den blottagte skulderbladsknogle kunne ses i bunden af såret. I såret sås endvidere dødt væv samt betændelse som tegn på infektion. Skuldarsår af grad 4.

På højre skulder var et delvist afhelet skuldarsår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet. Skuldarsår af grad 4.

Soen stod endvidere i faresti på et underlag af beton.

1e. So øremærket

På venstre skulder fandtes et sår med sårskorpe på ca. 5 cm i diameter og med arvævsdannelse i den omkringliggende hud samt betændelse i såret som tegn på infektion. Skuldarsår af grad 4.

På skulderen var endvidere en hævelse, der ved berøring føltes hård og ikke forskydelig, som tegn på knoglenydannelse. Skuldarsår af grad 4.

Soen stod i faresti på et underlag af beton.

1f. So øremærket

På højre skulder fandtes sår med sårskorpe på ca. 2 cm i diameter og en hævelse, der ved berøring føltes hård og ikke forskydelig, som tegn på knoglenydannelse. Skuldarsår af grad 4.

På venstre skulder var et afhelet sår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet samt hævelse, der ved berøring føltes hård, ujævn og ikke

forskydelig, som tegn på knoglenydannelse. Skulderris af grad 4. Soen var ligeledes mager, stod i faresti på et underlag af beton og stod meget uroligt som tegn på ømhed.

1g. So øremærket

På højre skulder fandtes et åbent sår ca. 3 cm i diameter, hvori der var betændelse, rødme og hævelse af omkringliggende væv som tegn på infektion. Skulderris af grad 3.

På venstre skulder var et afhelet sår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet. Skulderris af grad 3.

Soen stod endvidere i faresti på et underlag af beton.

2.

dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. jf. stk. 7, jf. § 1, § 2, og § 3, stk. 1, samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 § 5,

ved den 16. september 2008 og i nogen tid forud på

, i forbindelse med udøvelse af erhverv som landmand, at have behandlet 1 so groft uforsvarligt, idet han undlod at beskytte soen bedst muligt mod smerte, lidelse, varig mén og væsentlig ulempe samt undlod at behandle soen omsorgsfuldt og at indrette rum på en sådan måde, at dyrets behov blev tilgodeset og uden at have grebet ind med behandling og placering på blødt leje, hvorved soen ved levering den 16. september 2008 til slagteriet i over en længere periode havde udviklet følgende skulderris af 4 grad:

2a. So med øremærke CHR-nummer

Soen fandtes ved leveringen, at have skulderris på begge skuldre, som bar præg af deformitet, idet højre skulder havde en uforskydelig hævelse og en forskydelig hævelse på venstre skulder. Omkring højre skulder fandtes voldsomme knoglenydannelse på omkring 3 cm tykkelse samt rester af granulativvævsdannelse. Omkring venstre skulder fandtes ligeledes knoglenydannelse på omkring 1,4 cm tykkelse samt rester af granulativvævsdannelse. Begge skulderris var afhelede.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Tiltalte har ikke ønsket at udtale sig om sagen.

Forholdene, som påtales ved forhold 1, er konstateret ved en besigtigelse

foretaget den 4. november 2008 af politiet i samarbejde med dyrlæger fra Fødevareregion , Kontrolafdeling . Besigtigelsen havde karakter af en ransagning.

Ransagningen er konstateret ulovlig, idet politiet ikke fik skriftlig samtykke hertil, jf. retsplejelovens § 796, stk. 5, og betingelserne for ransagning på øjemedet, jf. stk. 3, ikke var opfyldt.

Retten har ved kendelse af 13. juli 2010 bestemt, at bevisførelse i form af fremlæggelse af sagens bilag, herunder fotografier og rapporter efter ransagningen, samt vidneførelse af de medvirkende dyrlæger, på trods af dette kan tillades.

De optagne fotos er herefter forevist for retten.

De medvirkende dyrlæger, V1 og V2 , har afgivet følgende rapport af 13. januar 2009 efter besigtigelsen:

" Efter anmodning fra politiet i , aflagde undertegnede embedsdyrlæger V1 og V2 fra Fødevareregion ; Kontrolafdeling , tirsdag den 4/11-2008 besøg hos gårdejer T , CHR

Pa. V3 fra politi deltog i kontrolbesøget og forestod optagelse af billeder og video af dyrene.

Beskrivelse af staldene

Staldafsnittene til søer udgøres af 2 sammenhængende farestalde, en løbeafdeling og en drægtighedsstald.

Der var på besøgstidspunktet ingen dyr i drægtighedsstalden.

Staldafsnittene til smågrise og slagtesvin blev ikke gennemgået ved besøget.

T oplyste indledningsvis at smågriseproduktionen var under afvikling og, at han kun havde få søer tilbage. Produktionen skulle omlægges til ren slagtesvineproduktion.

Farestald

Ved gennemgang af søerne i farestaldens første afsnit med ca. 15 søer fandtes 3 søer med skuldarsår:

Beskrivelse af kliniske fund samt opstaldningsform:

So uden øremærke: Billede IA,IB,IC ,I D

Dobbelt-sidedigt skuldarsår.

På højre skulder ses en fast hævelse, der ved palpation føles hård og ikke forskydelig (knoglenyddannelse). Der ses sårskorpe med en diameter på ca. 2 cm og arvævsdannelse i den omgivende hud.

På venstre skulder ses fast hævelse, der ved palpation føles hård og ikke forskydelig (knoglenydannelse).

Der ses sårskorpe med en diameter på ca. 2 cm. Det omkringliggende væv er rødt og hævet og der ses pus (betændelse) i sårranden som tegn på infektion. Soen står i faresti med farebøjle og på underlag af beton. Sårene er ikke behandlet.

So øremærket : Billede 2A,2B,2C,2D

Dobbeltsidigt skuldarsår.

På højre skulder ses et åbent sår ca. 7 cm i diameter. Såret er fyldt med pus (betændelse) som tegn på infektion. Ved palpation af såret føles en hård, ujævn, ikke forskydelig hævelse på den bagvedliggende skulderbladsknogle (knoglenydannelse).

På venstre skulder ses fast hævelse der ved palpation føles hård og ikke forskydelig (knoglenydannelse).

Der ses sårskorpe med en diameter på ca. 3 cm og arvævsdannelse i den omgivende hud.

Soen er afmagret og har en byld på venstre forben.

Soen står i faresti med farebøjle på underlag af beton. Sårene og bylden er ikke behandlet.

So øremærket : Billede 4A,4B,4C,4D

Dobbeltsidigt skuldarsår.

På højre skulder ses et delvist afhelet sår. På højre forben ses endvidere et sår ca. 5 cm i diameter, det omkringliggende væv er rødt, hævet og der er pus (betændelse) i såret som tegn på infektion.

På venstre skulder ses et sår ca. 3 cm i diameter med arvævsdannelse i den omgivende hud. På skulderen ses en fast hævelse der ved palpation føles hård, ujævn og ikke forskydelig (knoglenydannelse).

Soen står i faresti på underlag af beton. Sårene er ikke behandlet

Ved gennemgang af søerne i farestaldens andet afsnit med ca. 10 søer fandtes 4 søer med skuldarsår:

So øremærket : Billede 5A,5B

Dobbeltsidigt skuldarsår.

På venstre skulder ses et åbent sår ca. 7 cm i diameter. I bunden af såret ses den blotlagte skulderbladsknogle. I såret ses endvidere nekrotisk (dødt) væv samt gulligt pus (betændelse) som tegn på infektion.

På højre skulder ses delvist afhelet skuldarsår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet.

Soen står i faresti på underlag af beton. Sårene er ikke behandlet

So øremærket : Billede 6A,6B,6C

Ensidigt skuldarsår.

På venstre skulder ses et sår med sårskorpe på ca. 5 cm i diameter og arvævsdannelse i den omkringliggende hud. Der ses pus (betændelse) i såret

som tegn på infektion. På skulderen ses en hævelse, der ved palpation konstateres at være hård og ikke forskydelig (knoglenydannelse). Soen står i faresti med farebøjle på underlag af beton. Såret er ikke behandlet.

So øremærket : Billede 7 A, 7B, 7C

Dobbeltsidigt skuldersår.

På højre skulder ses sår med sårskorpe på ca. 2 cm i diameter. På skulderen ses en hævelse, der ved palpation konstateres at være hård og ikke forskydelig (knoglenydannelse).

På venstre skulder ses et afhelet sår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet. Der ses en hævelse, der ved palpation konstateres at være hård, ujævn og ikke forskydelig (knoglenydannelse).

Soen er mager og står meget uroligt/trippende som tegn på ømbenethed.

Soen står i faresti med farebøjle på underlag af beton. Såret og ømbenetheden er ikke behandlet.

So øremærket : Billede 8A,8B

Dobbeltsidigt skuldersår.

På højre skulder ses et åbent sår ca. 3 cm i diameter. Der er pus (betændelse) i såret og rødme og hævelse af omkringliggende væv som tegn på infektion.

På venstre skulder ses et afhelet sår med arvævsdannelse i huden over skulderbladet.

Soen står i faresti på underlag af beton. Sårene er ikke behandlet.

Landmanden blev påbudt at aflive de værst medtagne søer. Det skønnedes, at det ville påføre disse dyr en urimelig forlængelse af deres lidelser at forsøge behandling. De øvrige dyr blev påbudt behandlet.

Det aftales at på $\sqrt{3}$: aflagde senere besøg i besætningen for at kontrollere, at aflivning/behandling var foretaget.

Løbeafdeling

Ved gennemgang af løbeafdelingen med ca. 25 søer fandtes 18 søer med arvævsdannelse i huden over skulderbladet samt hævelser, forenelige med knoglenydan- nelser på skulderbladsknoglen.

Søerne var opstaldet i enkeltdyrsbokse med underlag afbeton.

Flere af søerne var magre til afmagrede.

I løbeafdelingen fandtes endvidere en afmagret orne.

Inspektionen af dyrene blev vanskeliggjort af den meget mørke stald, hvor der ikke var mulighed for at tænde lys.

Smertereaktion:

Ved palpation af sårene på de ovennævnte søer, viste ingen af dyrene smertereaktion i form af tilbagetrækning, vokalisering eller anden adfærd man

kunne forvente ved akut opstået smerte.

Derimod udviste flere af dyrene en gnubbeadfærd ved berøring af det læderede område, en reaktion søer normalt udviser ved ubehag/kronisk smerte/kløe/irritation af et hudområde.

Da alle de omtalte skulderlæsioner var af mere eller mindre kronisk karakter og præget af reparatoriske reaktioner i form af arvævsdannelse og knogledannelse, er en sådan akut smertereaktion imidlertid ikke forventelig.

Fraværet af akut smertereaktion ved palpation på undersøgelsestidspunktet kan således ikke ses som en indikator for den grad af lidelse, dyrene må have gennemgået under udviklingen af sårene.

Vurdering:

Det vurderes, at der i de omtalte tilfælde af søer med ikke ophelede skuldersår er tale om en overtrædelse af dyreværnslovens §§ 1,2 og 3, stk.1.

Da skuldersår opstår udefra og ind (jf. Det Veterinære Sundhedsråds supplerende udtalelse om skuldersår hos søer af 22/05/2008) og således også i de indledende faser har været tydeligt synlige for staldpersonalet, har besætningsejeren udsat dyrene for *grov uforsvarlig behandling*, ved ikke at tilbyde søerne aflastningsbehandling hvorved en smertefuld forværring af læsionerne kunne have været hindret.

Det vurderes endvidere, at der er tale om overtrædelse af § 5 i Bek. om beskyttelse af landbrugsdyr, idet besætningsejeren ikke har iværksat en passende behandling ved tegn på begyndende skuldersårsudvikling hos dyrene.

Denne behandling af skuldersår bør ske ved tildeling af blødt leje og daglig behandling af såret med blødgørende og desinficerende salve jf. Det Veterinære Sundhedsråds supplerende udtalelse om skuldersår hos søer af 22/05/2008)

Det er en skærpende omstændighed at ejeren intet har gjort for at afhjælpe dyrenes lidelser. Flere af søerne var magre til afmagrede, nogle af søerne med skuldersår havde stadig diende smågrise gående hos sig, en so havde foruden skuldersår også en byld på venstre forben, en anden so havde foruden skuldersår også et inficeret sår på højre forben og en so var generelt øm-benet.

Fra såvel erhvervets som offentlighedens side har der de senere år været stor fokus på skuldersårsproblematikken og det kan således ikke være ukendt for ejeren hvorledes søer med skuldersår skal behandles.

Ejeren har således udvist særdeles manglende omsorg for dyrenes situation."

Dyrlæge ✓ har til rapporten supplerende forklaret, at de under kontrollen foretog undersøgelse af søerne visuelt og, hvor der var problemer, ved palpation, der består i undersøgelse ved at føle på dyret. Ved palpation i forbindelse med et skuldersår mærker man på og omkring såret for at føle, hvad der er inden under. Når knoglen er beskadiget, f.eks. efter

infektion, danner den nyt knoglevæv, der buler ud som et lag oven på den oprindelige knogle. Sådant knoglenydannelse kan mærkes ved beføling uden på skuldarsåret. For nogle år siden kom der en landsretsdom, som fastslog, at graden af skuldarsår kun kan konstateres endeligt ved opskæring. Når der er tale om en knoglenydannelse er gradinddelingen dog således, at der er tale om mindst grad III, men om der også er tale om den højeste grad, grad IV, kan kun konstateres ved slagtingen, ligesom det også først er efter slagting, at man kan bestemme, hvor længe såret har været der. Det kan dog siges med bestemthed, at det varer flere dage at udvikle et skuldarsår. Et skuldarsår gør formentligt kun direkte ondt, idet såret vokser frem, derefter er det kløen ved sårhelingen, der generer soen mest. Når en so har fået et skuldarsår, skal den flyttes til en sygesti med et blødt leje, så den kan bevæge sig frit, og så såret ikke udvikler sig yderligere eller generes. Der bør desuden ske smertebehandling i den akutte fase, når såret opstår. Derefter bør såret smøres for at dæmpe kløen. So nr. var yderligere afmagret som efter længere sygdom. Den burde nok have været aflivet. Den havde skuldarsår i hvert fald i grad III og sandsynligvis også grad IV. Hun anså forholdet som groft uforsvarligt. Soen burde som minimum have været isoleret og sat i sygesti, hvilket ikke var sket. So nr. havde tilsvarende skuldarsår. Man kan ikke se på soen, om såret har været søgt behandlet, men T oplyste selv, at det havde de ikke. Hun anså forholdet som groft uforsvarligt, allerede fordi soen ikke var blevet isoleret og dermed flyttet væk fra de bøjler, som havde gnavet såret. So nr. havde blotlagt skulderbladsknogle nede i såret. Dette var umiddelbart synligt og med 100% sikkerhed et skuldarsår af grad IV. Igen kan tilstandens varighed ikke bestemmes uden slagting. Soen burde nok have været aflivet. Den har formentligt haft smerter ved at stå med et åbent sår i den oprindelige sti. Forholdet er groft uforsvarligt. Der er tale om åbenbar lidelse. So nr. havde også knoglenydannelse i et omfang, så der sandsynligvis er tale om skuldarsår af grad IV. Den skulle desuden have været i penicillinbehandling mod infektion, lige som den burde være smurt med salve og isoleret. Ikke at foretage sig noget var groft uforsvarligt. So nr. havde tilsvarende skuldarsår, men den stod samtidig meget uroligt. Hvad der generede den, var ikke umiddelbart at konstatere, men den havde tydeligt ondt i et ben. Om smerten stammede fra skuldarsåret eller fra et problem i benet, kunne ikke afgøres. Soen var desuden mager. Måske burde den have været aflivet. I hvert fald burde den have været behandlet for både skulderlidelsen og smerten i benet. Hun mener, at forholdet er groft uforsvarligt, idet det var åbenbart, at dyret havde ondt. So nr. havde et skuldarsår, som formentlig var friskere end de andre. Der kan have været tale om et skuldarsår af grad II eller III, vil hun anslå efter palpationen. Soen burde have været isoleret i sygesti og må formodes at have haft ondt. Hun bedømmer forholdet som groft uforsvarligt, fordi problemet var åbenbart, og der ikke var gjort noget ved det. Efter gennemgangen af besætningen blev T påbudt at aflive tre eller fire af søerne. De resterende skulle straks behandles. Under gennemgangen af søerne spurgte de T om, hvad han havde foretaget sig ved skaderne, og han svarede, at der ikke var gjort noget. Fotografierne fremlagt i sagen er mærket, som angivet i rapporten. So nr.

har enten et gammelt sår, som næsten er helet, eller også er der tale om et helt nyt sår, som netop er ved at bryde ud. Ved so nr. var der enten tale om en byld eller om knoglenydannelse nede i såret. Politiets henvendelse til fødevarekontrollen kom fra en politibetjent, V3, vist nok et par dage før besøget. Inddelingen af skuldarsår, hvorefter grad III betragtes som uforsvarlig og grad IV betragtes som groft uforsvarlig, er hun enig i. Et skuldarsår af grad II kan stadig løses med passende behandling og er derfor ikke udtryk for uforsvarlig behandling. Erfaringen viser, at et skuldarsår med knoglenydannelse med overvejende sandsynlighed er af grad IV, men det kan kun bestemmes endeligt ved slagtning. Er der tale om knoglenydannelse ligger det dog fast, at der enten er tale om en grad III eller grad IV. Om et skuldarsår er udtryk for uforsvarlig behandling afgøres ved en samlet vurdering af forholdene omkring soen, herunder hvordan såret er behandlet. Et skuldarsår kan godt heles af sig selv, hvis den negative påvirkning, der har skabt såret, ophører, men det tager længere tid, og der er mere ar- og knoglevævsdannelse end ved passende behandling.

Dyrlæge V2 har forklaret, at tiltalte efter deres besøg fik et påbud om aflivning af nogle dyr og om behandling af andre. De aftalte med politiet ved V3, at politiet kontrollerede, om påbudet blev overholdt. Hun er enig i, at den ene so, der havde blotlagt skulderknoglen, havde skuldarsår af grad IV. Det var et groft uforsvarligt forhold. Der var også et par andre søer, som hun ville betegne som groft uforsvarligt behandlet. Man bruger grad-sinddeling I-IV for skuldarsår stadigvæk, men det er fastlagt, at slagtning er det eneste, der kan bestemme endeligt mellem grad III og IV. Man kan ikke med bestemthed foretage sondring på et levende dyr. Derfor forsøger man i øjeblikket at finde en anden form for bestemmelse, som kan anvendes på levende dyr, også som hjælp for landmanden og hans behandling af en so med skuldarsår. Ved det omtalte skuldarsår, der var åbent ned til knoglen, bør landmanden dog klart selv kunne konstatere skuldarsårets alvor. Hvis de finder ophelede skuldarsår ude i en besætning, gør de ikke noget ved det. Man kan jo ikke konstatere nærmere om skuldarsårets alvor uden en slagtning. Der var andre problemer end skuldarsår ved so nr. , nemlig byld og afmagring, hvilket er skærpende og gør forholdet groft uforsvarligt. På grund af sin tilstand har soen brug for at ligge mere ned, hvilket øger belastningen på skuldarsåret. So nr. havde tydeligt smerter, idet den trippede. Der var smerter fra et ben, hvilket var tydeligt at se. Dette er en skærpende omstændighed. At søerne nyligt har faret, er af betydning for deres almene tilstand, fordi diegivningen tager meget huld fra soen. Afmagres soen meget, skal landmanden gøre noget særskilt ved det i form af mere foder eller at tage nogle grise fra for eksempel.

Politiassistent V3 har forklaret, at årsagen til den besigtigelse, der blev foretaget hos tiltalte den 4. november 2008, var en henvendelse fra en person fra kommunen, som havde været på miljøtilsyn omkring to uger forinden, og som havde set tilstanden i stalden. Vedkommende havde set forhold som gav grundlag for mistanke om problemer med skuldarsår i

besætningen. Vedkommende ønskede at være anonym af hensyn til det videre samarbejde med landmanden, idet hun fortsat skulle besøge den samme gård i sit arbejde. Det var disse oplysninger, der sammenholdt med anmeldelsen fra slagteriet af 3. oktober 2008 vedrørende forhold 2, var baggrunden for at der blev foretaget besigtigelse den pågældende dag. Der havde også været optræk til en sag vedrørende tiltaltes besætning i 2006 eller 2007. Dengang drejede det sig om pladsforholdene for søerne ud fra en vurdering af søernes størrelse. Den sag gav ikke anledning til en tiltale, men den var med i den samlede vurdering om, hvad de skulle foretage sig nu. Det var en fejl fra hans side, at de ikke afventede rettens kendelse om ransagning, for det havde der ikke været noget i vejen for at gøre. Det var ikke uopsætteligt. Foreholdt bilag 1-5, side 3 midterste afsnit, hvorefter vidnet den 5. november 2008 kontaktede besætningsdyrlæge X1

, bekræfter vidnet, at dette er korrekt. Det var dyrlægens anbefaling, at de fleste dyr skulle sendes til slagtning så hurtigt som muligt. Besætningen er nu helt afviklet. Der er ikke flere dyr på ejendommen.

Tiltalte har herefter forklaret, at han nu er pensionist efter at han har overdraget sin gård til sin søn. Overdragelsen skete i forbindelse med, at han var i betalingsstandsning. Derefter er han gået personligt konkurs. Det var ikke ham selv, der passede besætningen på denne gård. Han havde to gårde og i praksis passede han den anden. På denne gård var det sønnen, der passede besætningen. Der var ikke ret mange søer tilbage, da besigtigelsen faldt. Besætningen var under afvikling. Oprindeligt havde der været 400 søer. Han havde indkøbt salve til behandling af skuldarsår flere gange i tiden forud for besigtigelsen. 18. juli 2008 er den sidste faktura fra. Der var måtter til søerne parat i staldene. Søerne kom i løsdrift i dybstrøgelse straks efter ransagningen. Derefter kom de sig hurtigt igen. Dette var allerede forberedt før ransagningen.

Vedrørende forhold 2 er der fremlagt følgende anmeldelse af 3. oktober 2008 fra Fødevareregion Kontrolafdeling

" Baggrunden for vor anmodning er, at undertegnede embedsdyrlæge ved levende syn samt på slagtegangen på soslagteriet i den 16.09.2008 synede en so med skuldarsår fra ovennævnte leverandør.

.....

Soen havde delvist afhelede skuldarsår. Det er min vurdering, at soen var transportegnet, derfor er chaufføren ikke anmeldt.

Ved det levende syn fandtes soen at have skuldarsår på begge skuldre. Disse bar præg af deformitet, idet der på højre skulder fandtes en uforskydelig hævelse og på venstre en forskydelig hævelse.

Efter slagtningen fandtes følgende: Soen havde skuldarsår på højre og venstre skulder. Omkring højre skulder fandtes voldsomme knogleydannelser på omkring 3.0 cm tykkelse samt rester af granulations-

vævsdannelse. Omkring venstre skulder fandtes ligeledes knoglenyddannelser, her på omkring 1.4 cm tykkelse samt rester af granulationsvævsdannelse. Begge skuldre sår var afhelede.

Knoglenyddannelser er flere uger om at udvikles, ifølge Prof. X2

Skuldresår starter altid udefra (Prof. X2 : samt supplerende udtalelse om skuldresår hos søer, Det Veterinære Sundhedsråd)

Landmanden har ifølge § 9 stk.1 i Bek. om beskyttelse af svin pligt til at tilse alle svin mindst en gang dagligt. Han skal gribe ind, når der konstateres grad 1 eller grad 2 skuldresår, jf. Fødevarestyrelsens reviderede meddelelse om skuldresår hos søer af 09.07.2008: "I tilfælde af, at der konstateres grad 1 eller grad 2 skuldresår, finder Fødevarestyrelsen det nødvendigt, at der overfor besætningsejeren indskræpes, at der skal gribes ind med henblik på at undgå udvikling af grad 3 eller 4."

(Grad 3: Betændelse i underhuden med voldsom granulationsvævsdannelse.)

(Grad 4: Læsioner med blotlagt skulderknogle eller knoglenyddannelser.)

I dette tilfælde har landmanden ikke grebet rettidigt ind, idet såret har fået lov til at udvikle sig over så lang tid, at der er udviklet knoglenyddannelser på skulderknoglen, og vi har derfor at gøre med en grov uforsvarlig behandling af dyr.

Hvis behandling iværksættes rettidigt og lykkes, udvikles der ikke knoglenyddannelser. Og hvis behandlingen iværksættes rettidigt og ikke lykkes, dvs. at der ikke sker en forbedring af tilstanden med afheling, skal landmanden straks sørge for aflivning af soen, inden tilstanden udvikler sig til grad 4 med knoglenyddannelser.

Skuldresåret er udsåret fra kroppen således, at det er sammenhængende med leverandørnummer og øre med øremærke. Det opbevares på frost under veterinært beslag med vet.nr.

Det understreges, at et dokumenteret grad 4 skuldresår ifølge Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen er anmeldelsespligtigt, uagtet at såret på undersøgelsestidspunktet er fuldt ophelet (se vedlagte meddelelse fra Fødevarestyrelsen under overskriften grad 4 skuldresår).

Det vil sige, at det skal anmeldes, uanset om det er set ved levende syn eller først er konstateret efter slagting.

Soen har i nogen tid før den 16.09.2008 været udsat for smerte, lidelse, varigt men og væsentlig ulempe, samt er ikke blevet passet under hensyntagen til dens sundhedsmæssige behov. Besætningsejeren burde for længst have taget skridt til at afhjælpe soens tilstand. Ved undladelse af dette har besætningsejeren handlet groft uforsvarligt. Se ligeledes vedlagte skrivelse

fra Fødevarestyrelsen, som indeholder udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd.

De nævnte forhold er omfattet af straffebestemmelserne i § 28, stk. 2 i Dyreværnsloven 2. "

Anmeldelsen er vedlagt fotografier af soen i levende live og af skuldarsåret efter slagting.

Tiltalte er tidligere straffet ved bødeforelæg af 19. februar 2004 med en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. stk. 7, jf. § 1 og § 2, i anledning af en so med skuldarsår.

Anklagemyndigheden har efter bevisførelsen nedlagt påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet og idømmelse af en samlet bøde på 40.000 kr.

Forsvareren har nedlagt påstand om frifindelse i begge forhold, subsidiært strafbortfald, mere subsidiært bødenedsættelse på grund af urimelig lang sagsbehandlingstid og tiltaltes personlige forhold, jf. straffelovens § 82, nr. 13 og 14 samt § 83.

Rettens begrundelse og afgørelse

Retten finder ikke grundlag for at betvivle bevisværdien af de fremlagte fotos til forhold 1 eller af rapport og forklaringer fra de besigtigende dyrlæger, selvom ransagningen formelt set var ulovlig. Dyrlægernes deltagelse var af ren professionel karakter, og der er intet ved ransagningens forløb eller resultat, som kunne forventes anderledes, hvis retskendelse var afventet.

Efter fotografierne, dyrlægerenes rapport og forklaringer må det anses bevist, at der i forhold 1 blev fundet 7 dyr med betydelige skuldarsår, hvoraf det værste var med stort åbent sår og blotlagt skulderknogle. Der var her tale om et åbenlyst alvorligt sår, svarende til inddelingens grad 4.

De øvrige søer havde ligeledes synlige sår med hård ikke forskydelig hævelse, som tegn på knoglenydannelse. Disse sår er at kategorisere som grad 3 eller 4.

Visse af disse søer stod stadig i farebøjlen og visse havde andre problemer, som afmagring og byld, der også krævede særlig hensyntagen, men tiltalte afviste på forespørgsel, at der var gjort noget i den anledning, hvilket der heller ikke fandtes tegn på.

Efter antallet af tilfælde set i sammenligning med det meget begrænsede antal dyr i stalden samt efter synligheden af de forefundne skader og sygdomstilstande, findes det bevist, at tiltalte ved i hvert fald grov uagtsom-

hed har tilsidesat sin pligt til at sikre dyrene passende behandling. De omhandlede søer er herved udsat for en uforsvarlig behandling, som for en dels vedkommende tillige må anses for grov.

Tiltalte findes herved skyldig i overensstemmelse med tiltalten i forhold 1.

I forhold 2 er der indleveret en so med delvist ophelede skuldarsår til slagteriet. Ved levende syn fandtes en uforskydelig hævelse i den ene side og en forskydelig i den anden. Ved slagtingen konstateredes voldsomme knoglenyddannelser, og begge skuldarsår betegnedes som afhelede.

Denne undersøgelse er foretaget ca. 7 uger før ransagningen, og der er ikke nærmere oplysninger omkring soen eller i øvrigt om forholdene i besætningen på den tid. Da sårene var afhelede, finder retten det herefter ikke i tilstrækkelig grad bevist, at tiltalte har udsat soen for groft uforsvarlig behandling.

Tiltalte vil derfor være at frifinde i forhold 2.

Straffen for forhold 1 fastsættes til en bøde på 10.000 kr., jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. jf. stk. 7, jf. § 1, § 2, og § 3, stk. 1, samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 § 5,

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Straffen er udmålt som en førstegangsovertrædelse, idet der ikke er nærmere oplysning om tiltaltes forstraf, hvorfor det ikke vides, om den kan tillægges gentagelsesvirkning efter ændringen af praksis på området.

Ved straffens udmåling er det som skærpende omstændighed tillagt vægt, at der er tale om adskillige dyr i en meget begrænset besætning, hvilket viser en særlig høj grad af forsømmelighed.

På den anden side er det som formildende omstændighed tillagt vægt, at sagsbehandlingen har været urimelig langvarig uden tiltaltes skyld, samt at tiltalte ikke længere er selvstændig erhvervsdrivende men pensionist.

Thi kendes for ret:

⌥ skal betale en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Hanne Sofie Christensen

dommer.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETEN I SØNDERBORG, den 13. marts 2012

Annalise Kristensen
Overassistent

Janie Dakin Strandby
Overassistent